

СТРУКТУРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

О. В. Горняк, д. е. н., проф., Одеський національний університет імені

І.І. Мечникова,

Ю. І. Пилипенко, д. е. н., проф., ДВНЗ «Національний гірничий університет»,

pelepenkoyi@mail.ru

Методологія дослідження. Результати отримано на основі застосуванням методів: аналізу та синтезу – при встановленні особливостей моделей економічної еволюції країн, що відрізняються за своїм ресурсним та технологічним потенціалом, а також міжнародних конкурентних стратегій на динамічних ринках; загального й особливого – при обґрунтуванні механізмів стабілізаційної та структурної політики держави з огляду на особливості теорії життєвого циклу технологічного укладу.

Результати. На основі аналізу існуючої структури економіки України та теоретичних моделей економічної еволюції країн, що відрізняються за своїм ресурсним і технологічним потенціалом, розглянуто напрями структурної політики України, які спрямовані на посилення конкурентних позицій вітчизняної економіки в глобальному світовому господарстві. З огляду на характеристики теорії життєвого циклу технологічного укладу обґрунтовано принципи впливу на структурні зміни вітчизняної економіки. Запропоновано використання стимулюючої структурної політики, спрямованої на активізацію «точок» економічного зростання, виділено базисні інновації, впровадження яких може забезпечити конкурентні переваги України у світовій економіці.

Новизна. Обґрунтовано змішану міжнародну конкурентну стратегію України на динамічних світових ринках. При розробці системи заходів державної структурної політики запропоновано враховувати конкретно-історичний стан національної економіки у розрізі її «перебування» на тій чи іншій фазі життєвого циклу технологічного укладу.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані при обґрунтуванні принципів та напрямів структурної політики держави в умовах загострення міжнародної конкуренції.

Ключові слова: структура економіки, структурна політика, структурні зміни, технологічні уклади, моделі розвитку, глобалізація.

Література

1. Економічна оцінка державних пріоритетів технологічного розвитку / За ред. д-ра екон. наук Ю. М. Бажала. – К. : Ін-т економ. та прогноз., 2002. – 320 с.

Ekonomichna otsinka derzhavnykh prioritetiv tekhnolohichnoho rozvytku [Economic evaluation of national priorities technological development] / Za red. d-ra ekon. nauk Yu. M. Bazhala. – K. : In-t ekonom. ta prohnnoz., 2002. – 320 p.

2. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки) «Шляхом європейської інтеграції» / Авт. кол.: А. С. Гальчинський, В. М. Гець та ін. Національний Інститут стратегічних досліджень [Інститут економічного Прогнозування НАН України, Міністерство економіки та питань європейської інтеграції України]. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.

Stratehiya ekonomichnoho i sotsialnogo rozvytku Ukrayiny (2004–2015 roki) «Shlyakhom yevropeyskoyi intehratsiyi» [Strategy of economic and social development of Ukraine (2004–2015 years) «European Integration»] / Avt. kol.: A. S. Halchynskyy, V. M. Heets ta in. Natsionalnyy Instytut Stratehichnykh Doslidzhen [Instytut ekonomichnoho Prohnnozuvannya NAN Ukrayiny, Ministerstvo ekonomiky ta pytan yevropeyskoyi intehratsiyi Ukrayiny] . – K. : IVTS Derzhkomstatu Ukrayiny, 2004. – 416 p.

3. Чухно А. А. Твори: у 3т. / А. А. Чухно. // НАН України, Київ. Нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Наук.-дослід. фін. ін-т при М-ві фін. України. – К., 2006. – Т.2: Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика [Information postindustrial economy: theory and practice]. – 2006 – 512 с.

Chukhno A. A. *Tvori: v 3t.* / A. A. Chukhno. // NAN Ukrayiny, Kyviv. Nats. un-t ім. T. Shevchenka, Nauk.–doslid. fin. in-t pry M-vi fin. Ukrayiny. – K. , 2006 – Т.2: *Іnformatsiyna postindustrialna ekonomika: teoriya i praktyka* [Information postindustrial economy: theory and practice]. – 2006 – 512 p.

4. Структурні перетворення в Україні: передумови модернізації економіки / А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська [та ін.]; за ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2012. – 104 с.

Strukturni peretvorennya v Ukrayini: peredumovy modernizatsiyi ekonomiky [Structural transformations in Ukraine: background of economic modernization] / A. P. Pavlyuk, D. S. Pokrishka, Ya. V. Belinska [ta in.]; za red. Ya. A. Zhalila. – K. : NISD, 2012 – 104 p .

5. Иноземцев В. Л. Пределы «догоняющего» развития / В. Л. Иноземцев. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2000. – 295 с.

Inozemtsev V. L. *Predely «dogonyayushchego» razvitiya* [Limits of «catching up» development] / V. L. Inozemtsev. – M. : ЗАО «Izdatelstvo « Ekonomika», 2000 – 295 p .

6. Мау В. Догоняющая модернизация в современной России / В. Мау. // Проблемы теории и практики управления. – 2004, № 4. – С. 13–16.

Mau V. *Dogonyayushchaya modernizatsiya v sovremennoy Rossii* [Catching up modernization in contemporary Russia] / V. Mau. // Problemy teorii i praktiki upravleniya . – 2004 , № 4 – P. 13–16 .

7. Иноземцев В. Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы / В. Л. Иноземцев. – М. : «Логос». – 2000. – 193 с.

Inozemtsev V. L. *Sovremennoye postindustrialnoye obshchestvo: priroda, protivorechiya, perspektivy* [Modern society postindustrialnoe: nature, contradictions, prospects] / V. L. Inozemtsev. – M. : «Logos». – 2000. – 193 p.

8. Семиноженко В. П. Инновационная политика для Украины. «Догонять» можно бесконечно, догнать – невозможно / В. П. Семиноженко. // Газета «День» от 12 февраля 2004 года.

Seminozhenko V. P. *Innovatsionnaya politika dlya Ukrainy. «Dogonyat» mozhno beskonechno, dognat – nevozmozhno* [Innovation policy for Ukraine. «Catch up» can be infinite, catch up – it is impossible to] / V. P. Seminozhenko. // Gazeta «Den» ot 12 fevralya 2004 goda.

9. Рей А. Конкурентные стратегии государства и фирм в экспортноориентированном развитии / А. Рей. // Вопросы экономики. – 2004. – № 8. – С. 56–64.

Rey A. *Konkurentnyye strategii gosudarstva i firm v eksportnooriyentirovannom razvitii* [Competitive strategies of the state and the development of export-oriented firms in] / A. Rey. // Voprosy ekonomiki. – 2004 – № 8. – P. 56–64.

10. Портер Е. Майкл. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / Майкл Е. Портер; Пер. с англ. — М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. — 454 с.

Porter E. Maykl. *Konkurentnaya strategiya: Metodika analiza otrasley i konkurentov* [Competitive Strategy: Technique Analyzing Industries and Competitors] / Maykl Porter; Per. s angl. — М. : Alpina Biznes Buks, 2005. — 454 p.

11. Кузик Б. Н. Россия 2050 – стратегия инновационного прорыва / Б. Н. Кузик, Ю. В. Яковец. [2-е изд., доп.]. — М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2005. — 624 с.

Kuzik B. N. *Rossiya 2050 – strategiya innovatsionnogo proryva* [Russia 2050 – a strategy of innovative breakthrough] / B. N. Kuzik, Yu. V. Yakovets. [2-ye izd., Dop.]. — М. : ЗАО «Izdatelstvo «Ekonomika», 2005. — 624 p.

12. Яременко Ю. В. Теория и методология исследования многоуровневой экономики / Ю. В. Яременко. // Избр. труды в 3-х книгах. [Кн. 1]. — М. : Наука, 1997. — 428 с.

Yaremenko Yu. V. *Teoriya i metodologiya issledovaniya mnogourovnevoy ekonomiki* [Theory and methodology of multilevel economy] / Yu. V. Yaremenko. // Izbr . trudy v 3- kh knigakh. [Kn . 1]. — М. : Nauka, 1997. — 428 p.

13. Яременко Ю. В. Экономические беседы / Ю. В. Яременко. — М. : Центр исследований и статистики науки, 1999. — 344 с.

Yaremenko Yu. V. *Ekonomicheskiye besedy* [Economic talks] / Yu. V. Yaremenko. — М. : Tsentr issledovaniy i statistiki nauki , 1999 – 344 p.